

ACTIVITATS FÍSQUES EN EL MEDI NATURAL

Dades generals

- **Assignatura:** Activitats Físiques en el Medi natural
- **Descripció:** Aproximació als aspectes bàsics de diferents activitats relacionades amb el medi natural. Proposar a l'alumnat diferents vivències per a aconseguir uns coneixements que afavoreixin la realització d'aquestes activitats de manera controlada i segura. Del gran ventall d'activitats que hi ha, es proposaran les relacionades en l'àmbit escolar i recreatiu.
- **Crèdits ECTS:** 6 Bàsics
- **Curs:** 3er
- **Durada:** Semestral (2n semestre)
- **Idioma principal de les classes:** Català / Castellà
- **S'utilitza oralment la llengua anglesa en l'assignatura:** Res (0%)
- **S'utilitzen documents en llengua anglesa:** molt poc (10%)
- **Professorat:** Dr. Gerson Garrosa Martín / Josep Carles Peris

Competències

Competències bàsiques

CB2. Que els estudiants sàpiguin aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una manera professional i posseeixin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

CB3. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per a emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

CB4. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

CB5. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un elevat grau d'autonomia.

Competències transversals

B3. Aplicar pensament crític, lògic i creatiu, demostrant dots d'innovació.

B4. Treballar de forma autònoma, amb responsabilitat i iniciativa.

B5. Treballar en equip de manera col·laborativa i responsabilitat compartida.

B7. Sensibilització en temes mediambientals

Competències nuclears

C3. Gestionar la informació i el coneixement.

C4. Expressar-se correctament de manera oral i escrita en una de les dues llengües oficials de la URV

Competències específiques

- A2. Promoure i avaluar la formació d'hàbits perdurables i autònoms de pràctica de l'activitat física i de l'esport.
- A4. Identificar, analitzar i aplicar els principis anatòmics, fisiològics, biomecànics, comportamentals i socials.
- A6. Identificar els riscos que es deriven per a la salut, de la pràctica d'activitats físiques inadequades.
- A7. Planificar, desenvolupar i avaluar la realització de programes d'activitats físicoesportives.
- A9. Seleccionar i saber utilitzar el material i equipament esportiu, adequat per a cada tipus d'activitat.

Resultats d'aprenentatge

- 1. Conèixer els aspectes relacionats amb la seguretat en les activitats en la naturalesa.
- 2. Conèixer i saber planificar i organitzar les activitats físiques en la naturalesa i les seves noves modalitats.
- 3. Saber aplicar les diferents tecnologies relacionades amb l'activitat física en la naturalesa.
- 4. Dissenyar activitats en la naturalesa per a adaptar-los a la realitat del context en el qual han de donar resposta afavorint l'educació en valors.

Continguts

1. ASPECTES JURÍDICS I NORMATIUS DE LES ACTIVITATS FÍSQUES EN EL MEDI NATURAL

- 1.1. La responsabilitat civil en les activitats en el medi natural
- 1.2. Mesures de seguretat per a garantir la salut dels participants

2. ACTIVITATS EN MITJANA I BAIXA MUNTANYA

2.1. SENDERISME

- 2.1.1. Orígens, evolució i tendències
- 2.1.2. Mapes: definició i tipus
- 2.1.3. Com orientar-se amb un mapa
- 2.1.4. Definició dels elements del terreny en la muntanya
- 2.1.5. Material, equip i destreses tècniques i tàctiques de l'esport d'orientació
- 2.1.6. Fonaments teòric-pràctics de la iniciació a l'orientació
- 2.1.7. Organització i conducció de grups en el medi natural

2.2. ESPORT DE ORIENTACIÓ

- 2.2.1. Història de l'esport d'orientació
- 2.2.2. Les carreres d'orientació: formats
- 2.2.3. Material, equip i destreses tècniques i tàctiques de l'esport d'orientació
- 2.2.4. Mapa d'orientació: escala i simbologia
- 2.2.5. Representació del terreny en un mapa d'orientació
- 2.2.6. Targeta de control i descripció de controls
- 2.2.7. Fonaments teòric-pràctics de la iniciació a l'orientació

3. ACTIVITATS EN ESPAIS ROCOSOS

3.1. ESCALADA

- 3.1.1. Orígens, evolució i tendències
- 3.1.2. L'escalada: formats
- 3.1.3. Anàlisi dels diferents espais per a la seva pràctica
- 3.1.4. Material, equip i destreses tècniques en l'escalada
- 3.1.5. Progressió per la paret: aspectes de seguretat
- 3.1.6. Fonaments teòric-pràctics de la iniciació a l'escalada

3.2. VIA FERRATA

- 3.2.1. Orígens, definició i concepte
- 3.2.2. Material, equip i destreses tècniques en via ferrata
- 3.2.3. Anàlisi dels diferents espais per a la seva pràctica: graduació, ressenya, etc.
- 3.2.4. Progressió per la instal·lació: aspectes de seguretat
- 3.2.5. Fonaments teòric-pràctics de la iniciació a la via ferrata

3.3. BARRANQUISME

- 3.3.1. Orígens, definició i concepte
- 3.3.2. Anàlisi de l'espai per a la seva pràctica: graduació tècnica d'un barranc i ressenyes
- 3.3.3. Material, equip i destreses tècniques en barranquisme
- 3.3.4. Progressió per l'espai: aspectes de seguretat (nusos, reunions, etc.)
- 3.3.5. Fonaments teòric-pràctics de la iniciació al barranquisme

4. ACTIVITATS AQUÀTIQUES

4.1. CAIAC

- 4.1.1. Orígens, definició i modalitats
- 4.1.2. Material, equip i tècniques de progressió amb el caiac
- 4.1.3. Mesures per a preservar el medi natural
- 4.1.4. Riscos inherents a la pràctica, aspectes de seguretat i plans d'emergència
- 4.1.5. Fonaments teòric-pràctics de la iniciació al caiac

Activitats

Tipus d'activitat	Hores amb professor	Horas sense professor	Total
Sessions magistrals	10	30	40
Laboratoris (pràctica)	38	25	63
Seminaris	10	10	20
Prova d'avaluació	2	25	27
Total	60	90	150

Les dades que apareixen a la taula de planificació són de caràcter orientatiu, considerant l'heterogeneïtat de l'alumnat.

Avaluació i qualificació

Activitats d'avaluació CONTÍNUA

Descripció de l'activitat	Competències	Avaluació de l'activitat	%
Treball de recopilació	CB2 CB3 CB4 CB5 B4 B5 C3 C4 A	Treball de recopilació en grup de les activitats realitzades al llarg de l'assignatura	20
Experiències pràctiques en situacions específiques	CB2 CB4 B5 B7 C3 A2 A9	Resoldre situacions específiques de manera correcta i segura	20
Examen de continguts teòrics	CB3 CB5 B3 B5 C3 A4 A6 A7	Proves mixtes (preguntes de desenvolupament, obertes i tipus test)	50
Aprofitament a classe	B4 B5 C3	Es valorarà la presència, participació activa, realitzar consultes, tutories, etc.	10

Qualificació:

- Cal assistir a totes les sessions pràctiques per a ser avaluat en el format d'AVALUACIÓ CONTÍNUA. En el cas de falta d'assistència justificada, fins a un màxim de 2 faltes, l'alumne / a podrà recuperar l'activitat mitjançant un treball alternatiu, que serà avaluat com a apte o no apte.

Cal superar cadascuna de les activitats d'avaluació amb un 5 per fer mitjana. Les parts suspeses en l'avaluació contínua es poden recuperar en l'avaluació final (optant a una nota màxima de 7, excepte en l'examen teòric, on la nota màxima serà de 10).

- Els treballs teòrics i pràctics hauran de ser presentats, aconseguint una nota mínima de 5 per a poder optar a l'avaluació contínua. Si no es presenta algun dels treballs encomanats o s'ha de recuperar, hauran de lliurar-se el dia de l'avaluació final (optant a una nota màxima de 7).

Activitats d'avaluació FINAL

Descripció de l'activitat	Competències	Avaluació de l'activitat	%
Prova teòric	CB3 / CB5 B3 / B5 C3/ C4 A4/ A6 / A7	Demostrar conèixer i dominar la relació de continguts teòric-pràctics desenvolupats en les sessions	40%
Treball teòric	CB2/CB4 B5/B7 C3/ C4 A2 /A9	Elaboració d'un projecte	30%
Prova pràctica	CB5 A6 A9	Resoldre situacions pràctiques específiques de manera correcta i segura	30%

Avaluació final:

- És una opció a la qual pot accedir qualsevol alumne/a des del primer moment, optant a la màxima puntuació (10/10).
- L'alumne / a que vulgui optar a l'avaluació final, ha de comunicar-ho a professor de l'assignatura, dins del primer mes de classe, excepte per circumstàncies de força major.
- Cal superar cadascuna de les Activitats d'avaluació amb un 5 per a fer mitjana.

Criteris específics de la nota No Presentat: Es considerarà un alumne no presentat aquell que no es presenti a l'avaluació final no havent superat l'avaluació contínua.

Referències

- Berger, K. (2007). *Trucos para excursionistas* (3a ed.). Madrid: Desnivel.
- Brian L., McCormack (2009). *Tècniques maestras del Mountain Bike*. Madrid: Tutor.
- Casado Mora, J.M. (2009). *Manual técnico de orientación. Nivel I: iniciación*. Club de Orientación Veleta (Granada).
- Colorado, J. et al. (2010). *Montañismo y trekking: manual completo*. Madrid: Desnivel.
- Corbellini G. (1998). *Manual de orientación: El mapa, la brújula, el cielo, el GPS*. Madrid: Tutor.
- Costa Cánovas, Pablo José y Giménez Martínez (1997). *Orientación en la naturaleza: manual básico de iniciación*. Ed. ASEEF Múrcia.
- García (2000). *Carrera de orientación*. Editorial Desnivel.
- García Pajuelo (1999). *Guía práctica para escuelas del deporte de orientación*. Editorial Wanceulen.
- García, P. & Martínez, A. (2005). *Activitat física en el medio natural para primaria y secundaria*. Sevilla: Wanceulen.
- Giroux (2003). *L'orientation, guide pratique*. Ed V02 Diffusion
- IOF Rules Commission (2018). *Especificación Internacional para Descripciones de Control*. International Orienteering Federation.
- Kronlund (1990). *Carrera de Orientación*. Madrid.
- Martínez (1996). *La práctica del deporte de Orientación en centros educativos*. Ed. Gymnos.
- Mc Neill (1987). *Teaching Orienteering*. Ed. Harveys.
- Ministerio de Educación y Ciencia (1996). *Deporte de orientación*. Madrid
- Peraro y Zanetello (1998). *Orientación*. Ed. Grijalbo.
- Querol (1997). *Créditos variables de Activitats en la naturaleza: orientación y escalada*. Ed. Paidotribo.
- Rodríguez y del Carmen (1997). *El Deporte de orientación*. Ed. Area de Formación de la Dirección General de Deportes de Madrid.
- Rogner, T. (2009). *La mountain bike*. Manual de mantenimiento y reparación. Madrid: Tutor.
- Roumanie (1980). *La course d'orientation*. Ed. Douceur
- Santoyo (1999). *Deu anys d'orientació a Catalunya*. FCOC
- Santoyo Medina (2001). *L'Esport d'orientació en el sistema educatiu*. FCOC.
- Santoyo Medina (2004) *L'Esport d'orientació en el sistema educatiu part II: Entrenament Avançat*. FCOC.
- Silvestre (1987). *La carrera de orientación*. Ed. Hispano Europea.
- Sjalvvad vag y okand mark (1988). *Svenska Orienteringförbundet*
- Winter, S. (2000). *Escalada deportiva con niños y adolescentes*. Madrid: Desnivel.

Assignatures recomanades

1. Noves tendències en la gestió i recreació esportiva I – La Bicicleta de muntanya
2. Noves tendències en la gestió i recreació esportiva II – Kite Surf